

MARC
16 S Marija, spok.
17 N Cvetna ned.
18 P Ciriil Jeruz.
19 T Jožef
20 S Patricij
21 Č V. č. Benedikt
22 P V. p. - Nikolaj
23 S Vcl. sobota
24 N Velikonoč
25 P Oznan. M. D.
26 T Ludger

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Urednik: Za vero in narodo — za pravico in resnico — od boja do smrti

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 56.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 21. MARCA — THURSDAY, MARCH 21, 1940

LETNIK (VOL.) XLIX.

Chamberlain zavrača mir - Nemško-laška-ruska zveza

Povdaril, da boste Anglija in Francija ostali pri svojem prvotnem cilju, da se nazijsvo uniči. — Pozval nevtalce, naj se jima pridružijo, ako se hočejo rešiti. — Poročilo o nazijskem mirovnem načrtu.

London, Anglija. — Karkoli se že splete iz govorice o "mirovni ofenzivi," katere so točasno po Evropi splošno razširjene, gotovo je le toliko, da Angleži in Francozi ne bodo pristali na nikak mirovni načrt, ki bo prihajal iz nazijskih virov. Taka zatrdila so podajali že prej razni govorniki obeh narodov, ponovni povdarek pa jim je dal min. predsednik Chamberlain v svojem bojevitim govoru v parlamentu ta terek. Ne samo, da je dejal, da boste obe državi ostali pri svojem začetnem cilju, namreč, da zloomite nazijsvo, marveč je celo sledil svoječasnemu vzgledu Churchillia ter pozval tudi nevtalce, naj se jima pridružijo.

Isti dan, ko je imel Chamberlain svoj govor, se je poročalo, iz vatikanskih virov, kakor se trdi, da je Nemčija predložila ameriškemu odposlaniku Wellesu "mirovni načrt 11 točk," ki se sicer vabljivo čita, ki mu pa Anglija in Francija ne boste posvečali pozornosti, češ, da se na nazijsko besedo ni zanesiti. V tem načrtu se predvsem predlaga splošno in istočasno razoroženje na morju, na suhem in v zraku. Dalje, da se ustanovi okrog Varšave nova poljska država s kakimi 10 milijoni prebivalcev. Češka, Slovaška in Ogrska naj bi se združili v troedino državo, priključeno k Nemčiji, dočim bi Avstrija ostala del Nemčije. Omenjene tri dežele pa bi bile obremenjene tudi delne podonavske federacije, v katero bi bili priključeni tudi Jugoslavija in Rumunja, na kar bi se balkanskim državam zagotovile njih sedanje meje. Poleg Nemčije bi imela pokroviteljstvo nad to federacijo tudi Italija. Dalje se v načrtu zahteva vsaj delna povrnitev nemških kolonij, Italijanom pa se da več pravic v Tunisi. Končno se povdarja, da bo vladala popolna verska svoboda, in upostavljena mora biti tudi trgovska svoboda, dočim bi se morali vsi Judje, kar jih je še v Nemčiji, izseliti.

Ni seveda sigurno, ali je bil res stavljen ta načrt, toda gotovo je, da bo v zapadnih državah zadel na odpor. Te hočejo, da bo Nemčija premagana, češ, da bo Evropa šele potem svobodna, in, kakor omenjeno, je Chamberlain napravil apel na nevtralne države, naj se jima pridružijo. Dejal je, da te države ne morejo upati, da bi bile rešene, ako ne pokažejo odločnosti za samooobrambo in, "ako se ne priključijo drugim, ki so pripravljene, da jim pomagajo pri njih obrambi." Na očitke, da se Finski ni pomagalo, je Chamberlain odgovoril, da ta za pomoč sploh ni prosila.

Kljub temu pa, da Anglija in Francija kažejo odločnost, da na mir ne boste pristali, ne.

POGAJANJA ZA PAKT

Med Vatikanom in Nemčijo se vrše razgovori.

Vatikan. — Iz zanesljivega vira se je v terek izvedelo, da se vršijo točasno med nemško vlado in Vatikanom pogajanja za pakt, po katerem bi se zagotovila varnost katoliških interesov v krajih, ki jih je zasedla Nemčija. Pogajanja, pravi poročilo, potekajo v Berlinu, pri čemer zastopa papeža njegov tamkajšnji nuncij, Msgr. Orsenigo. Obenem se trdi, da se je papež sam razgovarjal o tej zadevi z nemškim zun. ministrom Ribbentropom, ko je bil ta sprejet od njega v avdienci 11. marca.

DONAVA PREPLAVLJA BREGOVE

Budapest, Ogrska. — Toplo vreme, ki je nastopilo zadnje dni, je povzročilo, da se je pričela reka Donava na mnogih krajih razliviati preko bregov in je povzročila že tudi znatne poplave na Ogrskem. Enako so ogroženi obrežni kraji v Jugoslaviji, Rumuniji in Bolgariji. Podobno so narastle tudi druge reke po celi jugovzhodni Evropi.

ODREDBA GLEDE POŠILJK V EVROPO

Chicago, Ill. — Iz poštneega departamenta iz Wash. je izšlo narečilo, ki je važno za tiste, ki nameravajo poslati kakšno blago v staro domovino. Odrejeno je namreč, da se bodo tovrstni listi in dovoljenja konzulatov odpošiljala v posebnih vrečah, da bodo na angleških pregledovalnih postajah najprej pregledana, s čimer ne bodo pošiljke predolgo zadržane. Kdor torej pošlje kakšno blago, naj omenjene listine vtakne v posebno kuverto, na katero naj napiše "Shipping Documents Only."

PO NEUMNOSTI IZGUBIL ŽIVLJENJE

Detroit, Mich. — Ker je prevozil neko rdečo luč, je policijska patrulja pričela zasledovati 21 letnega Wm. Hooka. Ta pa, namesto, da bi se bil ustavil, je v diru pričel bežati pred policijo. S tem je vzbudil sum, da so policisti streljali za njim ter ga tudi smrtno zadeli. Kakor se je ugotovilo, je bil nesrečen dober fant in ni imel nobenega povoda za beg ter je tako po nepotrebnem postal žrtev lahkomiselnosti.

vendar ne morete prikriti nekakega strahu, da bi s tem ne utegnili dvigniti javnega mnjenja v Ameriki proti sebi, češ, da bi se lahko zvrгла na nju krivda za nadaljevanje vojne.

INDIJA SE UPIRA

Pričakuje se kampanja za civilno nepokorščino.

Ramgarh, Indija. — Kako velike preglavice bo še imela Anglija z Indijo, se je dalo razvideti ta terek, ko se je tukaj otvorilo zasedanje vseindijskega kongresa, ki je najmočnejša politična ustanova v Indiji. V otvoritvenem govoru je namreč predsednik kongresa, Azad po imenu, srdito napadal britanski imperijalizem in obenem gladko odklonil vsako pomoč Angliji v sedanjih vojni. Pričakuje se, da bo kongres ponovno podvzel kampanjo za civilno nepokorščino napram angleškimi oblastem, ki je že svoječasno povzročila skrajno zmedo in, ki bi ob tem času Anglijo prav občutno zadela.

SLOVENSKI MISIJONAR SE PONESREČIL

Buenos Aires, Argentina. — Boje se, da je slovenski misijonar, Father Kastelic, našel smrt pri plezanju na goro Aconcagua, kamor se je sam odpravil pred več kot dvema tednoma, a se od tedaj ni več slišalo o njem. S tremi svojimi tovariši se je misijonar odločil, da bo splezal na to goro, ki je najvišja na ameriškem kontinentu, kajti meri 22,834 čevljev, in, da bo na nje vrhu daroval mašo. Zaradi izredno slabega vremena pa so tovariši opustili načrt, na kar se je Father Kastelic odločil, da bo šel sam. Da se mu je morala pripetiti usodna nesreča, se sklepa iz tega, ker so zdaj blizu vrha našli raztrgan šotor in razmetane reči duhovnika, a njega nikjer.

ČLANICAM ŽENSKE ZVEZE

Chicago, Ill. — Tiste članice tukajšnje podružnice SZZ, ki jih bo to obvestilo doseglo pravočasno, prosijo odbor, naj se zberejo v svrhu molitve to sredo, ob 7:30 zvečer, pri raskvi pokojne sestre in soustanovitljice podružnice, Mrs. Fanny Mikush, katere truplo leži na njenem domu, 2629 No. Drake ave. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj, ob 10. uri.

MUSSOLINI BIL ZADOVOLJEN S SESTANKOM

Rim, Italija. — Senzacionalni sestanek, ki ga je imel zadnji ponedeljek s Hitlerjem, je moral poteci za Mussolinija izredno zadovoljivo. Kakor očitvidci trdijo, je po končani konferenci stopil "duče" iz železniškega voza, v katerem je bil zaklenjen s "firerjem" nad dve uri, z veselimi smehljajem na obrazu, dočim je bil Hitlerjev obraz resen in blede. Svoje veselo razpoloženje pa je Mussolini ohranil tudi med povratno vožnjo domov. Tako je v Bologni enako vedrega obraza odzdravljaj ljudem, ki so mu vzklikali na kolodvoru, in nato celo z njimi skupno pel fašistično himno.

ANGLIJA UTEGNE RABITI VELIKE PARNIKE

New York, N. Y. — Kakor je bilo že poročano, stoje v tukajšnjem pristanišču tri veliki potniški parniki, obeh zavezniških držav, namreč angleški Queen Mary in Queen Elizabeth ter francoska Mauretania. Te dni pa se je iz neuradnih virov namignilo na to, da utegneta zavezničev v kratkem uporabiti Queen Mary in Mauretania za prevažanje vojaških čet, namreč iz Avstralije v Evropo, oziroma prednjo Azijo. Znamenje, da se nekaj takega snuje, se je videlo v tem, ker je z neko angleško ladjo pripleslo semkaj zadnji ponedeljek zvečer 770 mornarjev, ki bodo ojačili sedanje moštvo na obeh omenjenih ladjah.

KRIŽEM SVETA

Berlin, Nemčija. — Na zapadni fronti je prišlo zadnji ponedeljek do znanih spopadov med nemškimi in francoskimi četami. Vendar samo med patruljami odločki. V nekem odseku se je oddalo ta dan nad 2000 topovskih strelkov.

Bukaresta, Rumunija. — Semkaj je prispel v ponedeljek iz Nemčije dr. K. Clodius, in sicer v svrhu trgovinskih pogajanj. Kakor se trdi, bo potem njega zahtevala Nemčija od Rumunije, da pospeši pošiljanje olja v Nemčijo.

Ankara, Turčija. — Da si Turčija ne želi, priti v sovršne odnose s sosednjo Rusijo, se razvidi iz uvodnega članka v nekem časopisu, v katerem se trdi, da je Turčija pripravljena, skleniti z Rusijo nenapadalni pakt, ki bi zadeval samo njune interese.

PREOBRAZILI BODO EVROPO

Naziji napovedujejo senzacionalno zvezo treh diktatorskih držav, ki bo docela preuredila Evropo.

Berlin, Nemčija. — Nazijski krogi sicer ne podajajo vsebine razgovora, ki se je vršil med Hitlerjem in Mussolinijem, vendar pa z nekako gotovostjo zatrjujejo, da bo rezultat tega sestanka docela preobrazil Evropo. Kakor piše neki list, se bo "evropski red postavil na nove narodne in socialne temelje."

Predvsem se trdi, da je Italija zdaj pripravljena, da stopi v vojno na strani Nemčije, ako bi jo ta potrebovala, zlasti, ako bi Nemčija utrpela na zapadni fronti prevelike izgube. Glavna točka pa je to, da se bo osi Rim-Berlin priključila tudi Moskva. Vendar pa se od te ne pričakuje, da bi vojaško posegla v vojno, marveč bi služila obema ostalima zaveznicama le kot nekako velikansko skladišče za surovine. Govorice vedo povedati, da se bosta v kratkem sestala Ribbentrop in Molotov, bodisi v Berlinu, bodisi v Moskvi.

Ta nova nazijsko-fašistično-sovjetska trozveza se ima, kakor pravijo, zediniti predvsem glede Balkana, da ne bodo tamkaj več druga drugi konkurirale. Seveda se pričakuje, da se bodo balkanske države same od sebe pridružile tej zvezi, češ, da jim drugega ne bo preostalo.

Ali veste kakšne nagrade vam nudi letošnja kampanja "Am. Slovenca?"

SAMO OD SEBE SE SESULO

Nikakih nemških bomb ni bilo treba, da se je sesul varnostni zid, sestavljen iz vreč s peskom, s katerim je bil obdan spomenik kralja Louisa XIV. na nekem prostoru v Parizu. Slika kaže, kako so vreče padle na kup na eni strani.

Iz Jugoslavije

V Mahovljanih v Bosni, odkoder se izseljujejo italijanske družine, se ustanavlja novo naselje Slovencev. — Slab in drag živilski trg radi zime na Gorenjskem. — Smrt na kosa. — Drugo iz starega kraja.

Slovensko naselje v Bosni

Ljubljana, 18. febr. — Iz Banjaluke v Bosni se poroča, da se je iz sela Mahovljani pri Banjaluki izselila prva skupina 30 italijanskih družin in odšla že pred enim mesecem v Italijo, druga je pa že skoro na potu. Naselili so se v Argo Pontino blizu Rima. Zaradi ugodnih poročil, ki so jih ostali Italijani prejeli od teh, so se še ti odločili, da pojdejo za njimi in tako bo v Mahovljanih v kratkem še več zemlje proste. — Italijani so prišli v Bosno že pred 50 leti iz Tirol in so se povečini pečali z vinogradništvom in sadjem. Bosanci namreč ne znajo gojiti trte, četudi sta podnebje in zemlja v tej okolici za vinogradništvo jako ugodni.

Precej posestev odhajajočih Italijanov so kupili Slovenci in tako bo tam v doglednem času namesto italijanske, slovenske kolonije. Kraj je jako lep, deloma v ravnini, večinoma v brdih, zemlja je dobra. Poleg italijanske kolonije je nemška z najbolj rodovitno zemljo. Nemci pa so samo poljedelci in živinorejci ter so se naselili le v ravnino. Razen Slovencev je kupila mnogo posestev tudi "Napredkova" zadruga in jih bo oddajala po nabavni ceni katolikom Hrvatoma pa tudi Slovincem. V Mahovljah je namreč velika katoliška cerkev in župnija in bilo bi škoda, če se ne bi mogla zaradi premajhnega števila vernikov vzdrževati.

Društvo "Istra" v Banjaluki je zaprosilo kmetijsko ministrstvo, ki je določilo za odkup teh posestev dva milijona dinarjev, naj bi naselilo sem jugoslovenske emigrante iz Italije, ki nimajo dovolj sredstev, da bi zemljo sami plačali. Do sedaj sicer prošnja še ni rešena, ali upanje je, da bo ministrstvo prošnji vsaj delno ugodilo.

Zima je kriva

Jesenice, 21. febr. — Hudi časi so nastopili za jeseniške gospodinjce. Večina se mora zadovoljiti z istimi sredstvi za prehrano družine, kakor so jih imele na razpolago pred nastopom draginje. Če pa prideš s tem denarjem na trg al v trgovino, pa dobiš veliko manj kot poprej. Zlasti je hudo na trgu, ko ne dobiš niti najpotrebnejšega. Lanska slabeta letina, še bolj pa huda zima občutno vpliva na cene in tržno življenje. Kmetje ne pripeljejo na trg radi hudega mraza, poleg tega pa tudi nimajo dovolj blaga. V jeseniški okolici sami se že ne dobi krompirja, iz daljne okolice pa tudi ne spravijo v mesto, da jim ne zmrzne med vožnjo. Domače zelenjave s

podeželja sploh ni dobiti. Iz daljnega Zaloga pri Ljubljani se kmet z vlakom pripelje, da postavi na trg radič — in kaj je ta količina za tolikšno število gospodinj, ki bi radi kupile za potrebe svojih družin? Cene se gibljejo takole: motovilec po 22 din za kg, radič 41 dinarjev za kilogram, endivija po 14 din, jajčka po 2 din, pa jih še ni dobiti, mleko po 2.50 liter! Redkev, kole-raba: po 1—1.50 din komad!

Ženska-sodarski mojster

V Št. Gotardu pri Trojanah imajo žensko, ki je — po vseh pravih pravi — sodarski mojster in okoličanom zelo polvolji opravlja težka sodarska dela. Ko so jo časnikarji obiskali, je povedala, da je bil njen oče sodar in ona se je, ko ji je mati umrla, vedno sukala v delavnici pri očetu in tu pa tam prišla za kako delo ter se nazadnje dala pri njemu vpisati med vajence. Mojesterski izpit je napravila v Celju, ko je morala napraviti ličen osemdesetlitski sod, teoretičen izpit je pa napravila v Mariboru. Dobila je obrtno dovoljenje in tako sedaj nadaljuje obrt svojega očeta.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl po dolgi in hudi bolezni Dr. Leopold Majdič, sanitetni polkovnik v pokloju. Rojen je bil v Cerknici in je služboval v avstro-ogrski vojski. Med balkansko vojno je deloval pri srbski armadi v Nišu. Dočakal je starost 70 let. — V celjski bolnici je umrla Marija Pogarčič iz Loke pri Zusmu. — V Mariboru je umrl Anton Korošec, vpokojeni načelnik veterinarskega oddelka kmetijskega ministerstva star 64 let.

Nesreča

V Ženavljah v Prekmurju, kjer je svoj čas pristal Cosynov stratosferni balon, je 28 letni posestnikov sin Elk Sebastianič po nesreči vtaknil levo roko v slamoreznic, ki mu je gladko odrezala dva prsta.

Zmrznjenega so našli

Pred kratkim so ljudje, nekega jutra, ko so hiteli na postajo Drenov grič, našli zmrznjenega 51 letnega Karola Potrebueža z Lesnega brda. Še prejšnji večer so ga srečali nekateri in bil je precej dobre volje, ker se je vračal iz dobre kupčije. Pod klancem na potu na Lesno brdo ga je najbrž dohitela slabost in je mislil počivati, a je zaspal v večno spanje. Ko so ga ljučje našli, ni bilo zanj več pomoči. Bil je že mrtev.

Agitirajte za dnevnik "Am. Slovenec," razširjajte ga v tej kampanji!

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Edinstvo kristjanov

Znano je, kako so se vsi poglavarji katoliške Cerkve prizadevali za zopetno zedinjenje vseh kristjanov v vesoljski rimski cerkvi. Pokojni papež Pij XI. je temu vprašanju posvetil posebno okrožnico "Mortaliū animos" od 6. januarja 1928. Danes se kaže posebno velika potreba, da bi se krščanske sile združile v borbi za nov in boljši svet.

Paul Lesourd objavlja zanimivo statistiko o raznih krščanskih ločinah na svetu. Kristjanov, ki niso združeni z Rimom, je danes 329 milijonov nasproti 373 milijonom katolikov. Število ločenih torej ni dosti manjše od števila vernikov rimske vesoljske cerkve. Največja skupina onih, ki so od prvih stoletij krščanstva do 16. stoletja od Cerkve odpadli, je na vzhodu oziroma v Rusiji. Tudi če število ruskih pravoslavcev, ki so podlegli boljševiški brezbožni propagandi, odštejemo, bo vseh pravoslavcev na bližnjem vzhodu najmanj 150 milijonov (glej Herderjev katoliški leksikon). Za Afriko je izračunal abbe d'Espierres, da šteje spričo 6.400.000 katolikov, 6.872.000 protestantov in 8.825.000 drugih kristjanov. V Aziji je katolikanov 19.197.000, protestantov 5.047.000, drugih krščanskih ločin pa 23.209.000. Amerika šteje 136.357.000 katolikanov, 39.610.000 protestantov in 414.000 drugih krščanskih sekt. V Avstraliji z otoki je 2.086.000 katolikanov, 6.712.000 protestantov in 364.000 drugih krščanskih ločin.

V južni Afriki in v Avstraliji se je začelo širiti katoličanstvo šele v zadnjih stoletjih in je tam protestantovstvo ukoreninjeno že od časov angleške kolonizacije. Začenši z 19. stoletjem se je začel protestantizem širiti tudi v drugih deželah, ki so bile prvotno plodovito torišče katoliškega misijonstva, kar velja posebno za Azijo, ter je začel z njim tekmovali, bogato podprt od ameriškega in angleškega kapitala. V drugi polovici 19. stoletja, zlasti pa v 20. stoletju, je začel ugled protestantovstva na izven-evropskih celinah zelo padati, ker se je čedalje bolj drobil v posamezne ločine in sploh notranje hira ter ne zadovoljuje duhovnih teženj in potreb človeka. Zlasti na Kitajskem in Japonskem, pa tudi v Indiji ima katoličanstvo moralno prvenstvo in brezprimerno večjo privlačno silo. V zadnjem času pa se kaže težnja po zopetni združitvi v vesoljsko cerkvijo tudi med krščanskimi ločinami samimi, čeprav bodo uspehi tega gibanja vidni mogoče šele čez pol stoletja. Zaenkrat je zanimiv zgled malabarških Jakobitov v Indiji, ki so vstopili, oziroma se še vračajo v katoliško cerkev s svojimi škofi in duhovniki vred. Treba pa je zabeležiti tudi dejstvo, da je pozitivno verni protestantizem opustil vsako borbo proti katoliški cerkvi in miselnosti.

V sedanji vojni gre, kakor vemo, za krščansko civilizacijo, za krščansko pravstvena načela in duhovne sile, da se premaga anarhija, nenravnost in materializem, ki je več ali manj okužil vse človeštvo. Zato ni bilo ugodnejšega časa, da se vsi kristjani zopet združimo v eno cerkev, kakor je danes.

Odkod nemir sveta?

Na seznamu o izgubah v poslednji svetovni vojni smo z veliko bolestjo brali dvoje imen: mir in ljubezen. Mir je mrtev ali "pogrešan" od 1. 1914 in tudi v letu 1939 ga še niso našli. Ljubezen je pohabljen in se kot invalid le s težavo po berglah plazil okoli.

Ce bi ljubezen, krščanska ljubezen, mogla umreti, bi jo bili že umorili — že stokrat. Toda ljubezen, ki se v njenih žilah pretaka kri, ki je spojena s krvjo našega Gospoda, je neumrjoča. To vemo in to vidimo vsak dan.

Kolikokrat so od leta 1918 dalje vzplapolale narodnostne preukcije, kolikokrat so se narodi drug proti drugemu škvali, da bi svet pahnili iznova v požar — kar se je lani tudi zgodilo.

Neizmeren krik odmeva skozi človeštvo, krik porožen iz bede in iz sovraštva. Vse kar brez sape drevi v vrvež poloma.

Pri tem se po eni plati mogočno dvigajo narodi, po drugi pa je ves družabni red izpodkopen in prevržen. Mir, pravi, krščanski mir je na tem svetu do dna oslavljen. Ljubezen kar ne more sleči svoje žalne, vdovske obleke. Navzlic vsemu prizadevanju diplomatov niso mogli politiki razrešiti nobenega velikega mirovnega vprašanja in so zašli v — vojno.

Katoličani pa smo mnenja, da mora vsakršna obnova sveta iziti iz tistega temelja, ki ga je prejšnja in sedanja vojna najbolj uničila in razdejala: namreč iz duhovnega in moralnega življenja narodov.

Bistvena je "reparacija", obnova duš; tudi duš narodov. Brez takšne obnove je vse le krparija. In ker ni bil zakon miru in ljubezni nikjer s takimi strašnimi atentati ranjen kakor v razmerju naroda napram narodu, je treba vprav tu z največjo silo začeti boljšati.

Krščanska, Jezusova morala mora priti v javno življenje, v vodstva države in v diplomacijo, v vodstvo slehernega posameznega naroda in v mednarodna razmerja in pogodbe. Tu sem in tudi v zasebno življenje morajo priti na svoje vzvišeno mesto tiste besede iz pridige na gor: "Blagor miroljubnim" — blagor tistim, ki delajo za mir, blagor onim, ki mir branijo, blagor tistim, ki ga oznanjajo, — zakaj "oni bodo otroci božji."

Toda — ali nista ločeni politika in vera? Ali ne oznanjajo vsepovsod, v sto parlamentih in v tisoč uradniških sobah, da je vera in da je krščanska morala "zasebna zadeva"?

Zaradi take "ločitvene politike" smo dobili dvojno "moralo", dvojezično moralno, moralno z dvojnimi dnomo: moralno družbe, države, naroda, ki se ne ukloni nobeni avtoriteti, in moralno zasebnikov, ki pravijo, da bodi krščanska. Koliko jih je, ki menijo, da so kristjani, pa so po svojem mišljenju in delovanju že zlezli v sredo te usodne zmote.

Posledica takega razlikovanja pa je, da je moderno poganstvo zaseglo javno, politično, socialno in gospodarsko življenje, in da je temu poganstvu ime: materializem in sebičnost. Iz teh dveh je zagorel nov svetovni požar.

VSKEGA NEKAJ IZ MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Tudi jaz sem se namenil napisati nekaj malega v priljubljeni list Amerikanskega Slovenca, ker tako le po večerji, rad prebiram v listu kake novice iz raznih krajev, zlasti še iz naše ljube stare domovine. Posebno se z zanimanjem čitam "Po dvanajstih letih," spomine od Father Kazimirja Zakrajška. Je to prav zanimivo za naš Slovence. Da bi le vsi Slovenci ostali zvesti tudi svoji stari domovini. Res je tako Father Zakrajšek piše in tudi jaz povdarjam, da je dolžnost vsakega Slovenca, da prav tako, kot vsak drugi narod, tudi on ljubi svojo rojstno domovino. Če človek dobro premisli, je v četrti božji zapovedi prav tako zapovedena ljubezen do rojstne domovine, kot ljubezen in spoštovanje do svojih staršev. Ta božja zapoved je velikega pomena za človeka in kristjana, kajti ta zapoved ne pomeni samo za ta svet, za naše časno življenje, ampak tudi naše bodoče življenje po smrti. Po smrti človekovi je telo sicer mrtvo, dočim je duša neumrjoča. O tem pa dandanašnji ljudje kaj malo mislijo in skrbje le vse bolj za časno življenje. Vse

bi dali, vse zrtvovali, samo da bi bili na tem svetu zadovoljni. Bodoče življenje po smrti je pa vse, kar deveta briga. Koliko sem jih že slišal, ki so rekli: Kaj je meni mar kaj bo po smrti, jaz hočem živeti zdaj, zdaj hočem uživati. Pa se ljudje motijo. Četudi so o veri dobro poučeni, pa le ne izpolnjujejo njenih dolžnosti. Ne premišlijo dovolj globoko, da so ustvarjeni po božji podobi in v pravi veri poučeni. — Pa so nekateri večkrat tako "veliki" in "močni," da bi celi svet prevrnili in premagali, na Onega, ki je vsemogočen, pa pozabijo, pozabijo, da smo vsi le ubogi zemski črvčki. — Drugi brezbrizneži pa menijo, da smo ljudje kot živali. Ja, če bi bilo tako, potem bi bili pa res brez potrebe na svetu. Žival je vsaj za kako rabo, pa bi človek ne bil, ko je vendar vladar stvarstva, dokler ga Bog pusti živeti. Tudi to je dobro premisliti.

Zgodi se, da pride sem pa tja od kake kolekte, ko se nabirajo prispevki za kako dobro stvar v imenu naše vere, na primer za kake revne zavode, katoliške samostane, katoliške domove, cerkve, itd. Tedaj pa pride do vsakovrstnih prerekanj, češ, da imajo

denarja dovolj in tega ter onega ni prav nič potrebno. Tako se mnogi izražajo. Pa primerjajte k temu kake druge prireditve, kake suprajz partyje, veselice, ali kake nič-vredne šove, bingo party in drugo. Jaz bi rad vedel, koliko ljudi bi šlo na tak bingo party in plačali vstopnino, če bi se tam samo igralo pa nič dobilo in bi jim bilo že naprej povedano, da ne bo nobene nagrade ter da bo oni denar, ki se ga plača za vstopnino, šel v te in te dobre namene, za to in ono dobrodelno stvar. Če bi se tako stvar prirejela za pomoč cerkvi, bi se šele videlo koliko je pravih požrtvovalnih katolikanov. Baje bi jih bilo prav malo. Kaj poročate?

Se o kampanji za Amer. Slovenca naj zapišem par besed. Kampanja je že precej časa v teku in bo trajala še en mesec. Jaz bi priporočal vsem onim, kateri se niste naročili na Amer. Slovenec, ali tudi na Novi Svet, da bi si te liste naročili. Oba lista sta prav dobra, katoliška in delavska lista. Borita se za vero in prav tako tudi za naš delavski stan. Jaz sem se Amer. Slovenca tako privadil, da če ga zvečer, ko pridem domov ni, se kar nimam kam dejati, ne vem kaj bi počel, kaj čital. Seveda, imamo veliko knjig in razna društvena glasila, toda največ izvem iz Amer. Slovenca, v katerem je vedno kaj novega. Ta in oni se izgovarja, da ima že svoj list, ki je delavski list. No in kaj drugega je Amerikanski Slovenec kot delavski list. V njem so vedno poročila od delavskih strani in uni, kako kapitalisti izkoriščajo delavstvo ter daje priporočila, naj bi se delavstvo bolj skupaj držalo in skupno nastopalo proti izkoriščevalcem. No, če list, ki tako poročila piše, ni delavski, pa res ne vem kaj bi raj bil dober delavski list. Ali morda oni, ki se večkrat norčuje iz vere in piše proti Bogu? Po mojem že ne! Toda, je že navada, da se za vse drugo dobi denar, le za katoliške liste ga tako rado zmanjka, tudi med našimi katoličani, ko čitajo in podpirajo veri sovražne časopise. Zakaj bi taki raje katoliških listov ne podpirali in tako javno priznali, da so odločni katoličani. Če je človek katoličan, naj tudi čita katoliško časopisje. Potem bo šele pravi katoličan. — Naj bo za enkrat dovolj mojega pisanja, saj skoro nisem vedel, da sem toliko napisal. — Pozdrav čitateljem in naročnikom Amer. Slovenca in vsem zavednim katolikanom; mojim bratom in njih družinam v Fontani, Kalforniji in drugim prijateljem; mojemu bratu Franku in njegovi družini v Waymart, Pa. in vsem drugim prijateljem po celi Uniji. Vsem prav vesele in blagoslovljene velikonočne praznike.

John Videgar

ALI STE VI že kaj storili za svoj list te kom letošnje kampanje?

TARZAN IN OGENJ V THORU

(77)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Tarzan je že naprej izračunal dolgo verigo, na katero je bil leopard priključen in je vedel, kako daleč lahko gre brez nevarnosti. Ko se je leopard dvignil, da ga napade, ga je veriga zopet potegnila nazaj. Na to je Tarzan čakal in se priključil, ko se je ponudila, takoj izrabil.

Končaj je rjoveči leopard padel nazaj, je Tarzan z bliskovito naglico skočil proti njemu, ga zagrabil za kovinski okrajnik, nato ga s svojimi okajali močnimi rokami tesno objel okrog vratu in zaklical ostalim: "Sedaj pa kar hitro v predor! Hitro!" Brez obotavljanja so ga ubogali.

Ko so ostali trije Tarzanovi prijatelji izginili v temnem predoru, se je tudi Tarzan začel pomikati proti votlini in vlek s seboj tudi na pol zadušena leoparda. Ko je bil že skoro v predoru je zagnal zverino ob tla, ravno ko so bili rumeni divjaki za ovinkom in izginili za ostalimi.

V par skokih je bil Tarzan že pri svojih prijateljih v predoru. "Sedaj smo na varnem. Ti rumeni divjaki si ne bodo niti mislili, da smo šli mimo divjega leoparda," pravi Jannette. "To je že," odvrne Tarzan, "toda prav nič ne vemo, kaj je še pred nami." Kmalu na to Tarzan obstane.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Rojenice

Cleveland, O. — Pri družini Mrs. Sylvia Zaic na East 162nd St. so se oglasile vile rojenice in pustile za spomin krepkega fantka. — Soprog Vincent, oče novorojenčka je pred tremi meseci umrl za poškodbami, ki jih je dobil na delu pri New York Central.

Nov grob na zapadu

Rock Springs, Wyo. — Desetega marca je tukaj podlegel vođenici rojak Peter Redljak, v starosti 66 let. Doma je bil v Pamečah na Štajerskem.

Dr. J. A. Zalar prvak v kegljanju

Joliet, Ill. — Naš slovenski zdravnik Dr. J. A. Zalar, sin gl. tajnika KSKJ. Mr. Joseph Zalarja je zadnji ponedeljek 12. marca kegljal "perfect game" na Jahneke kegljišču. Napravil je 12 "štrajkov" zaporedoma in podrl v eni igri 300 kegljev, kar je največje število kegljev za eno igro. S tem činom si je pridobil zlati emblem ABC (American Bowling Congress). Dr. J. A. Zalar, čigar povprečno kegljanje je okoli 175 kegljev na igro, se je izrazil, da je šele pred 12. "štrajkom" začutil nekoliko nervoznosti, toda vrigel je balo in pogodil. — Častitke!

Smrt rojaka

Cleveland, O. — Po enotenski boleznii je te dni izdihnil svojo dušo rojak Josip Sadar, v starosti 76 let. Pokojni je bil doma iz Žužemberka na Dolenjskem in je prišel v Ameriko pred 50. leti. Bil je eden prvih Slovencev tukaj in ustanovnik fare sv. Lovrenca, društva sv. Vida št. 25. KSKJ in dr. Najsv. Imena. Pokopan je bil zadnji teden v torek 12. marca.

Še en grob

Virginia, Minn. — V nedeljo 10. marca je tu na domu svoje sestre Mrs. A. Stefanich v Mountain Iron umrla Slovenka Mrs. Mary Kozar, stara 77 let. Pokojna je bivala na Aurori okoli 40 let in je bila med našimi ljudmi dobro poznana. Pokopana je bila v torek 12. marca iz cerkve Holy Cross Rosary na Aurori. — Večni mir pokojni, žalujočim sožalje!

Nov grob v La Salle

La Salle, Ill. — Zadnjo nedeljo 17. marca je nagloma umrla tukajšnja rojakinja Mrs. Agnes Kupsek. — Naj v miru počiva!

NAROČNIKI, ki obnove v tej kampanji celoletno naročnino, dobe brezplačno krasen zgodovinski zemljevid z 32. strani.

POZOR!

Pogled na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naročnina potekla obnovi jo in pomagaj listu!

Cleveland zmagal v prvi dobi kampanje

Najbolj junaško je vodila borbo naša sedanja Kraljica Mrs. Meglen v Pueblo, Colo., če se upošteva posamezne agitatorje in agitatorice. — Tudi Chicago se je krčevito držala. — Borba v Minnesoti in Wisconsinu postaja živahna. Še nič se ne da prerokovati, kdo bo zmagal v končnem spopadu.

Prva doba kampanje je končana. Najvišje število glasov je dobil Šentlovrenski kandidat iz Cleveland, Ohio, več. g. kanonik J. J. Oman. Pomagale so mu v dobri meri zunanje naselbine, zlasti v Pennsylvaniji. Na drugem mestu je sedanja Kraljica naročnikov "Amerikanskega Slovenca" Mrs. Josephine Meglen, ki se je prav po špartansko borila te zadnje dni. Kot posamezna agitatorica je storila te zadnje dni največ, sedveda plazovi glasov od drugod so jo zadržali na drugem mestu kandidatov.

Tudi chikaški kandidat Mr. Jožef Fajfar se je trudil na vso moč, da bi dosegel prvo mesto, toda ostal je na tretjem mestu. A upanja še ni izgubil, prišel bo še bolj za res zdaj v drugi dobi kampanje.

Tudi v Indianapolisu, Ind. so posegli zadnje dni kampanje v boj. Naš zastopnik Mr. Louis Androja je poslal lepo število naročnin in se za kandidata priglasi sam. Bolj živahni bodo postali tudi tukaj v drugi dobi kampanje. Le navdušeno naprej!

Kako bo kampanja potekala v drugi dobi kampanje pokažejo prihodnji tedni. Glasovi od novih in starih naročnin bodo šli v tej drugi dobi kampanje petkrat manj, kakor so v prvi dobi. Do zmage imajo pa lepo priliko še vsi kandidati in kandidatice. Vse kar je treba je, da junaško in navdušeno agitirajo za nove naročnike. Nove naročnine so, ki dajo največ glasov in te bodo privedle do zmage. Zato junaško na agitacijo vsako prosto uro v tej drugi dobi kampanje. Dober in res delaven agitator izrabi vsak večer, vsako prosto uro za agitacijo in tisti, ki bodo tako delali bodo tudi deležni končne zmage v kampanji.

Poglejmo torej kako so agitirali zadnje dni prve dobe kampanje:

MR. LOUIS ANDROJA, Indianapolis, Ind., je dobil sam 3 nove in 15 starih naročnin, kar da 82,500 GLASOV.

MRS. ROSE DEZELAN, Milwaukee, Wis., je dobila te dni od: Mr. S. S. S. Bell, Calif., 2500 gl.; Mr. Mike Fugina, Racine, Wis., 2500 gl.; Mrs. Frances Pucel, Crivitz, Wis., 2500 gl.; sama pa je dobila 6 novih in 51 starih naročnin, kar ji da 225,000 gl.; skupaj to pot ima 232,500 NADALJNIH GLASOV.

MR. JOŽEF FAJFAR, Chicago, Ill., je dobil te zadnje dni od: Mr. John Voglar, Centerville, Pa., 1250 gl.; Mr. Peter Gradišek, Chicago, Ill., 3000 gl.; Mr. Jos. Gradishar, So. Chicago, Ill., 3000 gl.; Mr. Mark Simić, Homestead, Pa., 2500 gl.; Mrs. Mary Rott, Chicago, Ill., 1500 gl.; Mrs. Louise Lokanc, East Chicago, Ill., 2500 gl.; Mrs. Franciska Musić, No. Chicago, Ill., 2500 gl.; Mr. John Ervan, Lipton, Canada, 3000 gl.; Mr. Leo Mladic, Chicago, Ill., 1 novo in 1 staro, kar da 15,500 gl.; Mr. Lud. Perušek, Willard, Wis., 7500 gl.; Mrs. Agnes Mahovich, So. Chicago, Ill., 4 stane naročnine 12,000 gl.; Mr. Frank Perovšek, Willard, Wis., 7 starih naročnin, kar da 17,500 gl.; Mr. Candid Grmek, So. Chicago, Ill., 4 stare, 11,500 gl.; Mr. John Poljak, Argo, Ill., 5000 gl.; Mr. Frank Jerin, Oglesby, Ill., 1 novo in 1 staro naročnino, kar da 13,750 gl.; Mr. Jos. Suštarich, Calumet, Mich., 6 starih naročnin, 11,250 gl.; Mr. Joseph Rakovec, Greenwood, Wis., 1 novo in 6 starih kar da 27,500 gl.; Mr. Fajfar sam je dobil zadnje dni 5 novih naročnin in 46 starih, kar da 214,100 glasov. Skupaj dobi 354,850 NADALJNIH GLASOV.

MRS. JOSEPHINE MEGLEN, Pueblo, Colo., je dobila te dni od: Mrs. Katherine Cesar, San Francisco, Calif., 12,500 gl.; Mrs. Ana Sušman, Canon City, Colo., 2500 gl.; Mr. Michael Kapsch, Colorado Springs, Colo., 6750 gl.; Mrs. Mary Anzlovar, Cleveland, Ohio, 2500 gl.; Mrs. Mary Thomas, Olyphant, Pa., 2500 gl.; Mrs. Mary Pristan, Los Angeles, Calif., 2500 gl.; Mrs. Katy Bozich, Ramah, Colo., 2500 gl.; Mr. Jos. Perhay, Bridgeport, Ohio, 2500 gl.; Mr. Frank Rosenstein Kemmerer, Wyo., 3250 gl. Mrs. Antonia Frlan, Cokedale, Colo., 2500 gl.; Mr. Frank Horžen, Sheboygan, Wis., 2500 gl.; Mrs. Mary Koshir, Mellen, Wis., 2500 gl.; Mrs. Mary Nose, Ashland, Wis., 2500 gl.; Mr. Peter Majerle, Kansas City, Kans., 2500 gl.; Mr. John Udovich, 6 starih, 15,000 gl.; Mr. Martin Golobich, Chicago, Ill., 6 starih, kar da 11,500 gl.; Mrs. Meglen sama je poslala 13 novih in 72 starih naročnin, kar da 402,825 glasov. Skupaj ji to da 476,825 NADALJNIH GLASOV.

RT. REV. JOHN J. OMAN, slov. župnik in kanonik v Clevelandu, Ohio, je dobil te dni od: Mrs. Margaret Poznich, Cleveland, Ohio, 2 nove in 1 staro naročnino, kar da 41,500 glasov; Mr. John Prisel, Cleveland, Ohio, 3 nove in 34 starih, kar da 130,000 gl.; Mr. Jacob Resnik, Cleveland, Ohio, 1 novo in 8 starih, kar da 32,500 gl.; Mr. Mathias Ključevšek, Johnstown, Pa., 1 novo in 19 starih, kar da 47,000 gl.; Miss Mary Klun, Leadville, Colo., 5000 gl.; Mr. Frank Smole, Barberton, Ohio, 2500 gl.; Mrs. Josephine Hribljan, Ahmeek, Mich., 5000 gl.; Mr. John Jamnik, Imperial, Pa., 5000 gl.; Mr. Joseph Urajnar, Indianapolis, Ind., 2500 gl.; Mr. Leo Hren, Worcester, N. Y., 2500 gl.; Mr. Frank Richtarich, Iron Mountain, Mich., 2500 gl.; Mr. Lenard Usnick, Dunlo, Pa., 1250 gl.; Mrs. Bertha Pečjak, Johnstown, Pa., 2500 gl.; Mrs. Mary Bulich, Corning, Ohio, 2500 gl.; Mrs. Julia Markovich, Frontenac, Kans., 2500 gl.; Mrs. Agata Antolich, Bridgeport, Conn., 2500 gl.; Mrs. Polona Guzel, Cuddy, Pa., 2500 gl.; Mrs. Ana Zupancič, McDonald, Pa., 2500 gl.; Mr. George Pavlesič, Ambridge, Pa., 2500 gl.; Mr. And. Tomec, Johnstown, Pa., 2500 gl.; Mrs. M. Usnick, Morgan, Pa., 6250 gl.; Mr. Anton Tomšič, Strabane, Pa., 1 novo naročnino 25,000 gl.; Mrs. Johana Mohar, Sheboygan, Wis., 5 starih, kar da 10,000 gl.; Mr. Anton Sestan, Cleveland, Ohio, 3 nove in 1 staro naročnino, kar da 77,500 gl.; Mrs. Justina Paul, Lorain, Ohio, 8 starih, kar da 15,000 gl.; Mr. Anton Grdina, Cleveland, Ohio, 2 nove naročnine, kar da 50,000 gl.; Mrs. Ana Gliha, Cleveland, O., 1 novo in 7 starih, kar da 39,375 gl.; Mr. Steve Potočnik, Detroit, Mich., 2750 gl.; Mr. Frank Kokal, Universal, Pa., 5000 gl.; Mr. Jos. Bahorich, Pittsburgh, Pa., 1 novo in 2 stare, kar da 15,000 gl. Skupaj to da 543,625 NADALJNIH GLASOV.

REV. M. PIRNAT, Butte, Montana, je dobil te dni od Mrs. Mary Kotze, Walkerville, Mont., 2 nove in 9 starih naročnin, kar da 54,200 NADALJNIH GLASOV.

KRALJICA V PREGNANSTVU

Albanska kraljica Geraldina in njen sin Skander, ki prebivata zdaj v pregnanstvu v Versaillesu, Francija. Pred približno letom dni je morala s kraljem Zogom bežati kraljica iz Albanije, ko so deželo zasedli Italijani.

MR. KONST. PODLESNIK, Kemmerer, Wyo., je dobil 1 novo in 3 stare naročnine, kar mu da 16,500 NADALJNIH GLASOV.

REV. FRANCIS SCHWEIGER, slovenski župnik na Gilbertu, Minn., je dobil te dni od: Mrs. E. Smolich, Aurora, Minn., 2500 gl.; Mrs. Mary Delak, Biwabik, Minn., 6250 gl.; Mr. And. Lavtižar, McKinley, Minn., 3000 gl.; Mrs. Kath. Turk, Calumet, Mich., 3750 gl.; Mr. Anton Rent, Gheen, Minn., 2500 gl.; Mrs. E. Mally, Buhl, Minn., 2500 gl.; Mr. J. Strah, Eveleth, Minn., 2500 gl.; Mr. Louis Zitnik, McKinley, Minn., 2500 gl.; Mr. Frank Vesel, Duluth, Minn., 3500 gl.; Mrs. J. Sampson, Makinen, Minn., 1000 gl.; Mrs. Antonia Nemgar, Eveleth, Minn., 1 novo in 2 stare, kar da 16,250 gl.; Mr. Jos. J. Peshell, Ely, Minn., 14 starih naročnin, kar da 28,750 gl.; Mr. Michael Spehar, New Duluth, Minn., 3750 gl.; Mrs. Frank Ulčar, Gilbert, Minn., 12 starih, kar da 17,750 gl.; Mrs. Johana Kastelic, Eveleth, Minn., 2 nove in 42 starih naročnin, kar da 107,375 gl.; Mr. Frank Laurich, Chisholm, Minn., 1 novo in 8 starih, kar da 26,250 gl.; Mrs. Angela Schneller, Virginia, Minn., 4 stare, kar da 7,900 gl.; Mr. Anton Pene, Leoneth, Minn., 1 novo in 3 stare, kar da 30,000 gl.; Mrs. Katarina Kochevar, Greaney, Minn., 7500 gl. Skupaj to da 275,125 NADALJNIH GLASOV.

MR. ANTON STRUKEL, La Salle, Ill., je dobil te dni od: Mr. Johna Kramarich, Joliet, Ill., 1 novo in 20 starih, kar da 117,875 gl.; Mr. Anton Strukel sam, je poslal 10 starih, kar da 20,000 gl.; skupaj mu to da 137,875 NADALJNIH GLASOV.

Ob zaključku prve dobe kampanje, ki se je jenjala z dnem 15. marca 1940, so se nahajali kandidati letošnje kampanje v sledečih pozicijah:

RT. REV. J. J. OMAN, kanonik, Cleveland, O.	912,750 glasov
MRS. JOSEPHINE MEGLEN, Pueblo, Colo.	751,200 "
MR. JOŽEF FAJFAR, Chicago, Ill.	700,100 "
MRS. ROSE DEZELAN, Milwaukee, Wis.	515,750 "
REV. FRANCIS SCHWEIGER, Gilbert, Minn.	427,000 "
MR. ANTON STRUKEL, La Salle, Ill.	280,675 "
REV. M. PIRNAT, BUTTE, Montana	106,700 "
MR. LOUIS ANDROJA, Indianapolis, Ind.	82,500 "
MR. KONST. PODLESNIK, Kemmerer, Wyo.	41,500 "

KDO BO ZMAGAL OB ZAKLJUČKU KAMPANJE?

RAZNE ZANIMIVOSTI

KRUH IZ CVETLIC

V Indiji imajo celo vrsto cvetic, ki imajo pomembno vlogo za prehrano prebivalstva. Mem temi cveticami slovi najbolj tista, ki jo domačini imenujejo "mhowad" in ki rase na drevesih. Njene cvete porabljajo v ogromnih množinah kot jedilo, motno rumena, debela, mesnata cvetna čaša se da pripraviti v ta namen na najrazličnejše načine. Sveže cvete primešajo poglačam, ki jim dajo čudovito aromo, po navadi pa cvete posušijo, zmeljejo v moko in jih uporabljajo potem za izdelavo kruha. Če cvete zavreš, dobiš iz njih prijetno, vinu podobno pijačo. Iz teh cvetov pa kuhajo tudi žganje, ki je med Indijanci zelo priljubljeno.

POŽARNA BRAMBA V ALARMU

Chicago, Ill. — Sedem velikih ognjegaških truckov je pridrvelo zadnje nedelje ponoči pred hišo na 1845 Wellington ave., iz česar bi se bilo moglo sklepati, da je tam kak velikanski požar. V res-

nici pa se je na nekak način vnel le 30 čevljev visoki topol, ki je stal pred hišo. Ognjegasci so po vseh predpisih oženj pogasili, in ker so bili že na delu, so zogljeno drevo potem še tudi posekali.

RADIOAKTIVNOST ČLOVEŠKEGA TELESA

Zavod za biofiziko v Frankfurtu razpolaga z napravo za ugotavljanje zastrupljenja z radijem v človeškem telesu. Vodja zavoda, prof. Rajovski pravi, da zadostuje za takšno zastrupljenje že milijonski del grama radija. Z novo napravo se lahko dožene, na katerem mestu se nahaja snov, ki povzroča smrt.

ŽENSKA ARMADA

Ob izbruhu vojne so v Angliji ustanovili podeželsko žensko armado, v katero je vstopilo 25.000 žensk, ki naj bi nadomestile vpoklicane moške. Tedenski prejemki vsake ženske znašajo po 28 šilingov. Večina žensk je zaposlenih pri nabornih komisijah za to armado in komaj 2000 jih dela na deželi.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje s 2. strani)

na božjo pot na Sveto. Goro pri Gorici. Tam so bile letos velike slovesnosti, ker je prav to leto poteklo 400 let, odkar se je na tej gori prikazala Mati Božja pobožni pastirci. Vsi smo bili z romanjem zelo zadovoljni, le trudni smo bili precej od dolge in naporene poti.

Prvo sveto obhajilo so imeli otroci letos šele meseca oktobra; okoli 70 otrok se je približalo prvi božji mizi. Vsi so bili presrečni, da je Gospod Jezus prišel v njihove duše. Dal Bog, da bi vedno tako dobri ostali, kakor so bili na ta sveti njihov dan.

Letos smo dali v cerkvi tudi za otroke napraviti lepe majhne klopi; tako da zdaj tudi otroci pri službi božji sede. Da ste jih videli, kako so bili vsi srečni, da imajo i oni svoje klopi.

Letošnjo prvo adventno nedeljo smo pa imeli posebne molitve za Vas, dragi farani, ki ste po svetu. Jaz sem imel sveto mašo prav za Vas. Pri sveti daritvi v cerkvi smo vsi skupaj molili zato, da bi Vam, ki ste daleč od nas, došel Bog mnogo sreče za duše in telo in vsega, kar rabite za vsakdanje življenje. Predno končam, dragi faran, Ti v misel pokličem, da na tujem ne pozabi na Boga, ki Te varuje, ki daje blagoslova Tvojemu pretežnemu delu, ki Ti daje poguma, da ne obupaš v bridkosti vsakdanjega življenja. Zato molimo tu doma, moli tudi Ti kdaj za nas. Želim Ti vsemogočnega božjega blagoslova v novem letu pa, da bi se kdaj srečen vrnil med nas. Veselilo bi me, če Ti ni pretežko, da bi mi kaj odgovoril na to pismo, kako se Ti kaj godi. Moj naslov je: Viktor Perkan, župnik Elsane (FIUME-ITALIA)

UREDNIKOVA POŠTA

— Milwaukee, Wis. —

Novice, ki jo nam je nekdo sporočil brez vsakega podpisa ne moremo objaviti. Zapomni si vsak, da vsako poročilo listu mora biti podpisano po poročevalcu, drugače se ne objavi.

— J. P. Ely, Minn. — Yes, če je mož postal državljan pred 22. septembrom 1922. je njegova žena, z njim poročena tedaj, postala državljanka. Toda, če se je pa poročila z njim po 22. sept. 1922, pa ne in če državljanstva še nima, si ga mora sama iskati.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

DENARNE POŠILJATVE

se še dostavljajo v Jugoslavijo in Italijo. Prosimo pa pošiljatelje nakazil za stari kraj, da pošiljajo v takih svotah, kakor tu navedene, namreč v ravnih svotah po sto, kot 100, 200, 300, 400 ali 500 dinarjih. To radi praktičnosti izplačil.

Kdor želi poslati pošiljatev potom kablja (brzojavu), lahko stori po nižnji ceni za \$1.00, kar je treba namreč dodati k cenam za gotove svote dinarjev. (Ta nižnja cena za kabliranje velja le za Jugoslavijo.)

Naše cene so zdaj:	
JUGOSLOVANSKI DINARJI:	
Za \$ 2.40.....	100 Din
Za \$ 4.00.....	200 Din
Za \$ 6.70.....	300 Din
Za \$ 8.80.....	400 Din
Za \$ 10.50.....	500 Din
Za \$ 20.50.....	1000 Din
Za \$ 40.00.....	2000 Din

ITALIJANSKE LIRE:	
Za \$ 3.05.....	50 Lir
Za \$ 5.90.....	100 Lir
Za \$ 11.50.....	200 Lir
Za \$ 17.00.....	300 Lir
Za \$ 28.00.....	500 Lir

Nakazovati pošiljate, da bi se izplačalo v ameriških dolarjih zdaj ni mogoče.

Vse pošiljate naslovite na:

JOHN JERICH
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

P. Kazimir Zakrajšek:

PO DVANAJSTIH LETIH

(Spomini iz mojega obiska Amerike.)

(Dalje)

Ali ni ves slovanski jug boril svojih najtežjih bojev vsikdar samo pod parolo: "Za častitljivi sv. Križ in zlato svobodo", ali kakor so Srbi rekli: "Za krst častni i svobodu zlatnu"? Naj mi po tisočletni izkušnji zavržemo to parolo na ljubo svojim najhujšim sovražnikom, ki nas hočejo uničiti samo s tem, da nam hočejo uničiti "krst častni"? Vedo namreč, da bo lahko njih delo našega uničenja, kakor hitro bodo uspeli s prvim, da uničijo v slovanski duši vero. Saj slovanski ameriški katoličani nikogar ne silijo, da mora biti veren, da mora v cerkev; kdor noče, naj pa pusti. Pri miru ga bodo pustili. Sami pa bodo ostali zvesti veri svojih očetov in to vero branili zase in za svoje otroke. Z veseljem sem tudi opazil, da se je katoliška verska zaveza med ameriški Slovenci zelo pokrepila, in se je mnogo tistih, ki so nekdaj pozabili na svojo vero, vrnilo nazaj k Bogu. Zato poudarjamo vsikdar samo to, kar nas združuje, ogibajmo se vsega, kar nas loči, pa bomo zvesti in ljubeči bratje, in to bo samo v skupno korist. Koliko dragocenega prostora smo v svojih časopisih porabili za te boje, koliko energije, koliko časa, koliko truda je šlo v nič v teh nepotrebnih bojih, od katerih ima škodo samo naša slovenska narodna skupnost!

Več mojih bivših sotrudnikov, kakor na pr. Mr. Kremesec, je pa že v grobu. Tudi z Mr. Glavačem sva se z veseljem srečala. Nikdar ne bom pozabil, koliko mi je pomagal zlasti pri tem, da smo k slovanski župniji prireditelji tudi prekmurske Slovence, katerih je v Chicagu zelo veliko in so bili zelo dobri farani ves čas, ko sem bil jaz tam. Posebno se še spominjam onih težkih dni, ko je šlo za ustanovitev Jugoslavije, in so nekateri od madžarske strani begali Prekmurce za to, da bi se izjavili, da nečejo v Jugoslavijo, temveč hočejo ostati še nadalje v znožnosti Madžarov. Takrat so jih nekateri tako daleč naščuvali, da so kupili dragoceno madžarsko zastavo, na

njo dali viti veliko zlato zvezdo z napisom "Prekmurje", to zvezdo zakrili s črno kopreno in to zastavo poslali v Budimpešto s prošnjo, da naj ostane ta zastava v madžarskem parlamentu toliko časa z zvezdo "Prekmurje" zakrita s črno kopreno, dokler se Prekmurje zopet ne združi z madžarsko državo. Imela sva takrat on in jaz oba zelo težke dneve. Mož zasluži za svojo narodno delo res veliko hvaležnost vse naselbine in vsega naroda. Tu doma se mu vsega tega ne bo pozabilo. Nekaj zelo prijetnih ur sem prebil v Downers Grove v družini brata Albina, kjer sem se v resnici zelo odpočil od naporenega dela s predavanji v Clevelandu. Gospod dr. Uršič je star moj prijatelj.

Kot mlad slovanski zdravnik je prišel v Chicago. Tudi poročil sem ga. Odkar sem spoznal njegov plemenit značaj in njegove zmožnosti, sem ga čislal. Tudi njega sem obiskal v njegovem prelepem domu, kjer sem pozdravil tudi njegovo gospo.

Žive tudi nistem našel več blage Mrs. K. Obal, predsednice Društva mater. Tudi njo je Bog poklical k sebi preje. Kako blaga je bila ta žena, vedo vsi, ki so jo poznali. Pred vsem se je gotovo spominjajo članice društva Kršč. mater s hvaležnostjo, saj je bila vročletna predsednica društva, kjer je tako požrtvovalno delala za napredek župnije, naselbine in društva. Bila je v resnici zgledna slovenska katoliška mati, kakršnih je malo.

Mrs. Kušar se še spominjam zlasti iz onih let, ko smo delali za našo narodno osvoboditev in po vojski za pomoč domovini. Kako marljivo je zbirala z drugimi slovanskimi ženami in dekletki po Chicagu raznih darov, da smo jih poslali domov lačnemu narodu pod takozvanimi "kištami", s katerimi smo ameriški Slovenci napolnili dva parnika in jih poslali domov. Zanimivo je to, da o tem našem delu tako malo ve narod doma. Še nihče mi ni tega povedal in nihče se tega našega dela ne spominja.

(Dalje prih.)

Zopet je tukaj!

Ugodna prilika enkrat na leto
za samoobratujoči plinski vodni grelec

PONUDBA za dokaz varčevanja na 90 dni

Dokažite samim sebi, da lahko zmorete čudovito ugodnost vroče vode vedno na čepu.

* Na tisoče in tisoče družin se je poslužilo prednosti te senzacijone dokazne ponudbe lanskega leta. Samim sebi so dokazali, da lahko zmorejo ugodnost in pripravnost vroče vode vedno na čepu. Da omogočimo drugim tisočerm, da ugotovijo, kako malo stane, ako imajo vročo vodo VEDNO na čepu, ponavljamo zdaj to ponudbo!

Vzemite si tri mesece časa, da dokažete samim sebi, da ni primerno biti brez samoobratujočega plinskega vodnega grelca...

Samoobratujoči plinski vodni grelec vam daje stalno vročo vodo po presenetljivo nizki ceni. V resnici, vzeto galon za galon, vroča voda ne stane na ta moderni način nič več, kakor s starinskim grelcem, ki ga morate oskrbovati na roko. Samoobratujoči plinski vodni grelec drži vodo vročo natančno pri tisti temperaturi, ki jo želite, sploh brez vsake vaše pozornosti. Nič drugega vam ni storiti, kakor obrniti čep — vaša vroča voda je vedno v njem, podnevi in ponoči, za posodje, kopeli, čiščenje in pranje. Sto in eno gospodinjstvo delo se bo opravilo lažje in hitreje, kadar imate obilico vroče vode, vedno ČAKAJOČE NA VAS! Preizkusite sami. Sprejmite to ponudbo za 90 dnevni dokaz varčevanja! Pomnite, vi boste edini razsojevalec pri tej preizkušnji v vašem lastnem domu!

Ta ponudba velja samo za omejeni čas

OBIŠČITE SVOJEGA PLUMBERSKEGA TRGOVCA TAKOJ ali pokličite Wabash 6000

MODERN COOKERY • CONSTANT HOT WATER • SILENT REFRIGERATION • GAS HEATING
THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY
WABASH 6000

DĚSETI BRAT

IZVIREN ROMAN

Spisal
Jos. Jurčič

Štirinajsto poglavje.

Me vpraša, — — —
Zakaj več zanj ne maram,
Zakaj več on ni moj?
M. Vilhar.

O ti veliki Šekspir, mož modrosti in spoznanja, katerega pritlikavci dolže, da je božjo vrednost na človeku preveč v ničevu deval, kako modro besedo si ti zinil, ko si dejal, da je tista uboga stvar, ki po dveh nogah hodi in se človek imenuje, včasih najneumnejša na tej božji zemlji. Kajne, da nisi ni v spanju mislil, da bo čez tristo let priplazil se k tvoji velikosti eden iz dežele Ilirije, ki je bila tebi tako mitično dealeč, kakor preprostemu slovenskemu dedu neznana srečna Olentova dežel, vprašaje te: "Kajne, ko si ono besedo izrekel, bili so ti posebno zaljubljeni ljudje na mislih."

Ali! gotovo si imel te vrste ljudi pred očmi. Zakaj, ali niso ravno reveži ti naj bolj vrtoglavi. Ali ne sanjarijo, da zdaj nebesa, zdaj pekel v sreč nosijo? Ali ne trdijo, da se jim je v sreč vnel in razpalil tak požar,

da ne mogo vgasiti
potoci vse ga zemlje,
deževje vsega neba
in vse široko morje.

Ali si ne domišljajo, da imajo "kragulja" v sebi, da imajo globoke "srčne rane", katere ne ozdravi sam Eskulap, ali da po krščansko govorim, katerim ne vsta zdravil še sveti Kozma in Damijan ne? Gotovo si te ljudi mislil, ljubi moj "velikan učenosti", saj ti je bilo gotovo znano, da si taki ubožčki žele včasih najabotnejše reči, postavim perotnice in krila, da bi kakor Dedal leteli po zraku do drugega svojega srca; da si voščijo zdaj večnosti, zdaj kolnejo in rote se nad počasnim tirom tiste nevidljive abstraktnosti, ki ji pravijo čas; da priletni, razumni možaki po otročje šepetajo in besedujejo in se prav po golobje obnašajo.

Lahko si tedaj misliš, ti velikan, kako srečni smo mi Slovenci, da imamo med malim številom svojih filozofov take mislece, ki nam z jasno in učeno modrostjo dokazujejo, kako norostno, neslovensko, da celo kužljivo je tako dejanje in nehanje. Ne vem sicer, kaj bi ti rekel, ko bi bil slišal poštenega moža, ki mi je misel izgovoril, da se mu (velik filozof zdi) tovrni osel, ki s svojo težko krošnjo potrpljivo kobaca čez brv in se za težko palico, katera mu udriha krotovice na pošev po životu, samo toliko zmeni, da malo zamiga z dolgimi ušesi. Zanimljivo bi pa morda bilo zate in zame, ko bi ta štirinogati mož, — če je res tako modroslovec in ne neumen, kakor hudobni svet hoče vedeti, — ko bi ta mož ljudem spregovoril in bi jim naravnost svoje misli o zaljubljenih povedal. Mogoče je, da bi potlej vseh nevernih Tomažev pri nas Slovencih in pri drugih rodovih popolnoma zmanjkalo, da bi svet vse "neslano" objemčkanje in popevčkanje" popustil in da bi pesniki po nasvetu slavnega moža samo zdrave in jedrnat pesmi peli, postavim, "kak pride-luje se krompir najbolji."

Pa stoji, pero moje! Kam si zabredlo!

Ni dobro biti tako odkritega sreča. Izprašuj vest in spoznalo boš, da se ti je bati zamere pri mladih lepoticah, pesnikih in še pri drugih možeh, kateri bodo hudo čez te šli in te zabavljivo, hudobno in celo umazano dete po lahkovernem svetu razvpili. Tega se pa varuj, zakaj iz skušnje veš, kako neradi nekateri odpuste, če se jim malo porobu staviš. Oprekovati lastno besedo ni moško. Edini pot, po katerem se še pošteno izkoplješ iz te zadrege, morda je ta, da naravnost poveš, da ti še "na kraj pameti" ni bilo, koga razžaliti, temveč da si čenčal le zato, ker ti je v tem poglavju nekaj glav zaznamovane zaljubljene vrste narisati, kaj so pametnega in — naj ti bo še enkrat dovoljeno pregrešno ziniti — nespametnega govorili in počeli.

Lovci — s katerimi je po dolgi prošnji smel tudi Lovretov učenec Balček iti — skrili so se bili že med grmovjem nad Poleskom, ko sta Manica in Vencleja hči šetali se po potu od Slemenic proti travniku. Obema ni bil jeziček nič posebno uren, kajti razgovor je večkrat obvisel. Obe ste menda imeli veliko premišljati. Videlo se je, kakor da bi vsaka izmed njiju rada zaupala prijateljici, kaj ji je na sreč, pa bilo je obeh sram začeti.

Saj sta si imela obe veliko povedati. Danes se je prigodilo marsikaj, kar je obema misli nekaj zasuniknilo. Marička je danes sprevidela — zakaj ne bi naravnost povedali — da ji je bilo začelo nekaj prav skrivaj globoko doli v mladem srcu tleti, česar gotovo ona prva ne bi bila živi duši razkrila. Ob pravem času pak jo je ozdravilo spoznanje, da je zaželeno reč zanj nedosegljiva, ker se ne bliža njej, ampak prijateljici. Hotelo se je sicer mladi, človeški krvi deklice nekaj takega kakor zavist vzdigovati, toda bila je preblagega srca, zmagala je boljša stran in privoščila je namišljeno srečo prijateljici prav srčno.

Manica pa je sreče v tem hipu prav malo čutila. Danes je govorila z Marijanom. Kako neprijazno ji je mladenič, kateremu ni nikdar ljubezni obetala, očital nezvestobo! In kako sirovo se je rotill nad Lovretom proti njej; kake priimke je dajal njemu, ki je bil po Maničinem prepričanju kot človek toliko boljši, toliko višji od njega. In vse to ga je morala poslušati samo zato, ker je — Bog vedi kako — vedel skrivnost, katero bi bila rada še nekaj časa skrivala. Prosila ga je za Boga, naj vsaj molči, naj bo toliko blagodušen in naj ne onesreči nje in Lovreta. Pač je Marijanu prišla solza v oko, ali ta solza je bila bolj znamenje jeze in žalosti, da ga ljubljena deklica ne mara, da njega zaničuje in ljubi človeka, ki ji celo lastnega domovja ne more ponuditi. Rotill se je, da ga iz hiše spravi in — sama ni vedela kaj še! Bala se je zdaj, da bo že danes očetu vse razodel in kdo se bo po tem takem čudil, da je govorica med deklicama vedno zastajala.

Prišli sta bili do lipe na travniku in se usedli na klop.

(Dalje prih.)

Katoličani so tako močni,
kakor je močno njihovo kato-
liško časopisje.

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Ker niso zaklenili

Tri noči je prenočeval neki brezposelni čevljar J. G. v Rokodelskem domu v Trzinu. Soba, v kateri so bili instrumenti cerkvene godbe je bila pa nezaklenjena in je možak opozoril, naj bi sobo zaklenili, da kdo instrumentov ne ukrade. Skušnjava je premagala njega, da je ukradel klarinet in činele, pa so ga v Ljubljani prijeli, ko je te stvari ponujal v nakup v neki gostilni. Tajil je, da bi jih ukradel, nazadnje pa le priznal.

Nevarne opeklene

V tovarni bakra v Slovenski Bistrici je padel v bazen, v katerem se hladi razbeljena bakrena žica, 35 letni delavec Matevž Kruder in dobil pri tem nevarne opeklene, zaradi katerih so ga morali spraviti v bolnico.

Pod kupom slame

Ko je posestnikova žena Vladislava Poredoš v Murski Soboti vlekla slamo iz velike oslice na dvorišču, je potegnila prevelik snop iz sredine kupa, tako, da se je ves zgornji del podrl na njo in jo pokopal pod seboj. K nesreči je tudi mnogo pripomogla debela snežena plast, ki je s svojo težo pritiskala slamo navzdol. Ko so jo domači rešili izpod kupa slame, ji niso

več mogli pomagati. Verjetno je ko jo je pritiskala slama k tlom, je izgubila zavest in se potem zadušila. Stara je bila šele 31. let.

Pod sneženim plazom

V Korenjaku pri Zavrču v Halozah je vinčarka Terezija Bratuša čistila pot, ki vodi od hiše k bližnjemu studencu, kamor hodijo po vodo. Steza se nahaja na precej strmim bregu. Nesrečen slučaj je hotel, da se je isti čas v hribu utrgal velik plaz snega, ki je Bratišvo podsul. Njenema sestrma Amaliji in Ani se je čudno zdelo, da ni sestre tako dolgo domov, pa ste šle pogledat, kaj bi bilo vzrok. Komaj pa sta opazili na poti plaz, sta takoj vedeli, kaj se je zgodilo. Sklicali sta več ljudi, ki so začeli z odkopavanjem snega, toda šele po tridnevem delu so našli ponesrečenko 1 meter globoko v snegu.

Prireditve, ki so oglašane v "Am. Slovencu" so vedno uspešne.

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

Moderna električna napeljava in oprema

Oprema za jedilnico
kot naslikano samo
\$6.95

Privoščite si pravilno
razsvetljavo in do-
volj iztokov za
opremo.

Nizka cena ... lahki obroki

* Modernizirajte svoj dom za boljše življenje. Instalirajte pripravo napeljavo in iztoke za uporabo več električne udobnosti. Nadomestite staro opremo z novo opremo v svrhu večje lepote in boljše razsvetljave.

BREZPLAČEN PREGLED RAZSVETLJAVE V DOMU

Na prošnjo bo eden naših svetovalcev za razsvetljavo v domovih pregledal razsvetljavo v vašem domu. Samo telefonirajte Randolph 1200, Local 2567.

**Commonwealth
Edison Company**

Pisano polje

J. M. Trunk

Naš predsednik je poslal dva moža v Evropo radi mogočega miru, pravijo. Zdaj sta dospela, Taylor k papežu, Wells k Hitleru in drugam. Vsako prizadevanje za mir je hvale vredno. V Rimu je Wells malo izvedel, ker tam le čakajo na plen, v Berlinu je izvedel malo več, ker tam so mu povedali, kakšen plen hočejo.

Hitler je dejal, da hoče v vsi Srednji Evropi imeti le on sam besedo, med Čehi, Poljaki, vključil je tudi "svobodno" Sovakijo in še za nameček Ogrsko. Slovaki bodo šutili, Mažari pa utesnjenega malo poskočiti, pa ne bodo daleč skočili, ako gre po Adolfovi želji. To naj bi šlo v nemški žakelj brez ugovora. Balkana bi se ne utaknil v svoj žakelj, bi morda Mussolini poskočil, ampak Anglež tam ne sme imeti nobene besede. Čehi, Slovaki in Poljaki bi sploh ne imeli besede, Jugoslavlani, Bolgari še nekaj in kolikor bi jim Hitler dovolil, kratkoma lahko rečemo, da je pod temi "pogoji" za mir prišel pogrebni dan za zapadne Slovence. Ker je v Rusiji res težko kakih Slovanov, bi se odprl za Germane dan, za Slovence pa noč. Pravceta kravja kupčija, ker le krave ne vprašajo. "Rus" ne bo ugovarjal, saj sta Hitler in Stalin skupaj, Anglež bi ne smel. Morda bi Anglež pritrdil, saj gre le za Slovence, kvečemu še za peščico Mažarov, in Anglež je za druge le, kadar mu pri drugih gre za-se. Ampak Hitler je zahteval še odpravo Gibraltarja, Malte, Sueza, Singapura, in namignil tudi na kolonije. Morda je zahteval le najvišjo ceno, kakor vsak kravji barantač. Slovanska noč bi bila morda tudi Angležu po volji, ampak pred lastno nočjo, in to Adolf od Angležev zahteva, mu bo pa le strah. Bomo videli.

O kmetu iz moje domače okolice pripovedujejo, da je bil hud stiskač in si je komaj bil privoščil. Pride v Celovec in stopi v gostilno na južino, ker zastoj je tudi tam le smrt. Juha, meso, prikuha... tako le so postregli. Prikuha je bila krompirjev močnik, še jaz si ga skuham. Kmet vpraša natakarico: "Koliko stane močnik?" Puncica začudeno pogleda. "Nič," pravi. Cena je veljala za vso kosilo. Ko stiskavi kmet sliši, da močnik nič ne stane, zagrmji punci: "Še enkrat krompirjev

močnik." Špas, kaj ne! Zadnjič sem nekaj zapisal o "Mastni pečenki," ko se je stalinovcem "vseslovenski dan" menda spopakedral, ali je vanj udarilo. Poglejte, če hočete. Socialisti so stali proč, udarilo je le v druge, in to je mastna pečenka, da so še ušesa mastna.

Ali nimajo šmanti srečo? Pečenka, ki nič ne stane, pa grmijo lahko: "Še enkrat pečenka, ali še ena pečenka." Sicer so to pečenke spekli le neki Lahi tam v Clevelandu, pa pravijo, da je jo spekel sam škof Schrembs, in to je prav — škofova pečenka, ne le kak kalabrezarski močnik, ali kaka laška polenta. Pa ni škofova pečenka, ker je nikakor ni škof spekel, pač pa je mineštra zapeljanih, polentarskih Kalebrezov, in ta mineštra se našim slovenskim rdečkarjem in tudi stalinovcem tako dopade, da so kar iz sebe in se ne morejo dosti načuditi junaškim Kalabrezom in opisujejo in raztegujejo kakor kak muzikant svoje "vampe," kakor pravimo pri nas harmonikam ali cigamigom. G. Molek je napisal prav poseben članek o ti mineštri, o demokraciji in nečedni katoliški avtokraciji. Počasi, počasi G. Molek. Kdor pravi, da je človek le potomec opič, niti ziniti ne sme o demokraciji, ker živalice nimajo nobenih pravic, in ta materializem je fakično privedel do — diktatur, kakor zdaj prizna celo "The Nation." Dalje razteguje te kalabrazarske vampe g. Barbich, in Anton Jankovich tudi kašlja pri ti laški polenti, in stalinovski "Naprej" pomeša, dasi je zadnje čase postal previden, ker je žakelj prazen in hodijo s klobukom.

Steady, steady, fantje, katoliška cerkev ve, kaj dela, je stara že do 2000 let, vi ste vsi šele od včeraj in mokri za ušesi, in kot Slovencem se mora vam le častitati, da je vam družba nahujskanih in neciviliziranih Kalabrezov tako prijetna.

Škof Schrembs govori o — pohujšanju. Righto. Slovenski rdečarji se kar valjajo, tako so se zvrnili nad tem kammom, ampak zapisano je, da "pohujšanja morajo priti," in tokrat je prišlo po pečenki, močniku, polenti, mineštri, ali kakor vam drago.

Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9.
zjutraj do 8:30 zvečer.

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street,
Telefon: 85 — Res. 4089-W

Sheboygan, Wis.

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:

JOHN PRISEL

15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO

ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN
PRODAJALEC HIS.

**Tiskarna
Amerikanski
Slovenec**
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za
društva, organizacije in posa-
meznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!